

de kunne bruge et saadant lille Lønningstillæg, er selvfølgelig, det kunne de sagtens, men at deres Stilling er saadan, at det endog saa skulde være nødvendigt i en særlig Lov at vedtage et Tillæg til Skolelærernes Lønning udenfor en almindelig Skolelov, finder jeg for mit Vedkommende ikke. Jeg vil sige, at hvad der, efter som Stillingen er, maaste kunne være rimeligt, var, at denne Lov blev indskrænket til at gjælde for et Aar; da var der jo kun den Forskjel, at Lønningstillæget blev taget ud af Finantsloven og sat paa særlig Lov. Der kan jo godt være forskellige Meninger i saa Henseende. De, der holde meget stærkt paa Bevillingsmagtens Myndighed, maatte jo naturligvis sige, at Tillæget maa staa paa Finantsloven, men nu har Regjeringen fundet det rigtigt at tage det ud af Finantsloven og at give det paa en særlig Lov, der skal gjælde ikke blot for eet Aar, men ogsaa for længere Tid. Jeg bestræber derved i min Mening, at det ikke er rigtigt at betegne denne Lov som midlertidig. Vel sagde den høitærede Minister ved Lovens Forelæggelse, at Regjeringen ikke iaar vil forelægge en Lov om Skolevæsenets Ordning, men det maa jo heller ikke være Hensigten ad Aare at gjøre det, thi var det kun for iaar, at Forelæggelsen blev udført, behøvede nærværende Lov kun at gjælde for eet Aar. Meningen er vel altsaa nærmest fra Regjeringens Standpunkt den: Lad os se at faae denne Ting ordnet for Skolelærernes Vedkommende og saa se Tiden an. Jeg antager, at der er Mange, som ere glidde paa at faae en Lov paa Skolevæsenets Omraade, og de ville naturligvis ikke være med til at fastslaa forhøiede Lønninger, hvilket jo for en væsentlig Del vil hjælpe Skolelærernes Svær for en ny Skolelov. Jeg tror, at det stadig har viist sig, at Skolelærernes største Svær altid er gaaet ud paa at faae en Lønningforbedring, og jeg antager saaledes, at, naar dette Lønningstillæg bliver slaaet fast, vil Skolelærernes Svær for en stor Del blive fjernet, men jeg veed godt, at der er mange Andre, som mene, at Lønningsspørgsmaalet paa Skolevæsenets Omraade er det Underordnede, og at mange andre Ting bør være det Overordnede. Min Betragtning er imidlertid, som sagt, den, at enten maa denne Lov være det One eller det Andet, enten maa den betegnes som en stadig Lov eller kun som en Lov for eet Aar.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Ja, det

15de November.

første Spørgsmaal, som naturligvis bliver forelagt det høie Landssting, naar det skal behandle dette Lovforslag nærmere, er jo det, om det er enigt med Regjeringen i, at Skolelærernes Lønningsforhold ere saadanne, at de trænge til en Lønningforbedring. Jeg vil ikke negte, at jeg er i saa Henseende gaaet ud fra, at jeg er enig med det høie Thing, idet der jo i de senere Aar er optaget et saadant Lønningstillæg paa Finantsloven, og der ikke fra nogen Side her i Thinget, saavidt jeg kan huske, er gjort nogen Indvending mod et saadant Tillæg. Jeg tror derfor at kunne gaa ud fra, at jeg finder mig i god Overensstemmelse med Thinget i den Betragtning af Grundlaget for Lovudkastet, at Skolelærerne gennemgaaende trænge til et saadant Lønningstillæg. Det næste Spørgsmaal, der kan stilles, er jo det, om den Sum, der her er sat, nemlig 300,000 Kr., er passende eller ikke. Jeg er i saa Henseende gaaet ud fra, at da man ogsaa, hvad dette Spørgsmaal angaar, var kommet, og det efter forskellige Forhandlinger i det andet Thing, til Enighed om, at netop denne Sum, 300,000 Kr., var et nogenlunde passende og tilstrækkeligt Tillæg til Skolelærernes Lønninger her i Lands, for Diebliffet ialtsald, burde man heller ikke gaa bort fra det. Men staar denne Sum fast, følger deraf med temmelig stor Nødvendighed, ialtsald i det Udvæsentligste, de Bestemmelser, som findes i § 3. Vil man have et fuldstændigt ligeligt Lønningstillæg for alle Skolelærere, kan man ikke fastsætte en bestemt Sum, men vil man fastsætte en bestemt Sum, maa man finde sig i de noget indviklede Bestemmelser i § 3, hvorefter følger, at alle Skolelærere netop faae akkurat det samme Lønningstillæg. Det One staar i uløselig Sammenhæng med det Andet. Naar det er blevet omtalt, at det kunde være rigtigt, at Thinget nedsatte et Udvalg for nøie at tage under Overveelse, om disse Bestemmelser i § 3 just ere de mest fuldkomne, man kunde tænke sig, kan jeg ikke have det Mindste derimod at indvende — det maa det høie Thing selv om — men jeg tror oprigtig talt, at det høie Thing vil komme til den Anskuelse, forudsat det gaar ind paa § 1 om de 300,000 Kr., at det ogsaa i alt Væsentligt kommer til at gaa ind paa § 3. Det er et mere ligegyldigt Spørgsmaal, hvorvidt konstituerede Lærere blive medtagne eller ikke. De vare ganske vist ikke medtagne fra først af, men ere komne med senere af Humanitetshensyn, som jeg tror, man bør give efter for. Den ærede Taler, som